

מודל לוגי לתוכנית חברות וזוגיות

מודל לוגי (Logic Model):

כלי עבודה ויזואלי שמסייע לנסח, לחשוף ולהציג תאוריית שינוי ואת רכיביה והקשרים ביניהם. הוא יכול לשמש לייצוג תוכנית התערבות ללקוח בודד, לייצוג "תוכניות סל" מובנות עבור מקבלי שירות שיש להם צרכים משותפים או השייכים לארגון אחד המטפל בהם, וכן בהתייחס לאוכלוסיות יעד רחבות. כמו כן המודל הלוגי יכול לשמש למהלכים ארגוניים ובין-ארגוניים המתוכננים או המתקיימים לצורך שיפור השירות והגברת איכותו.

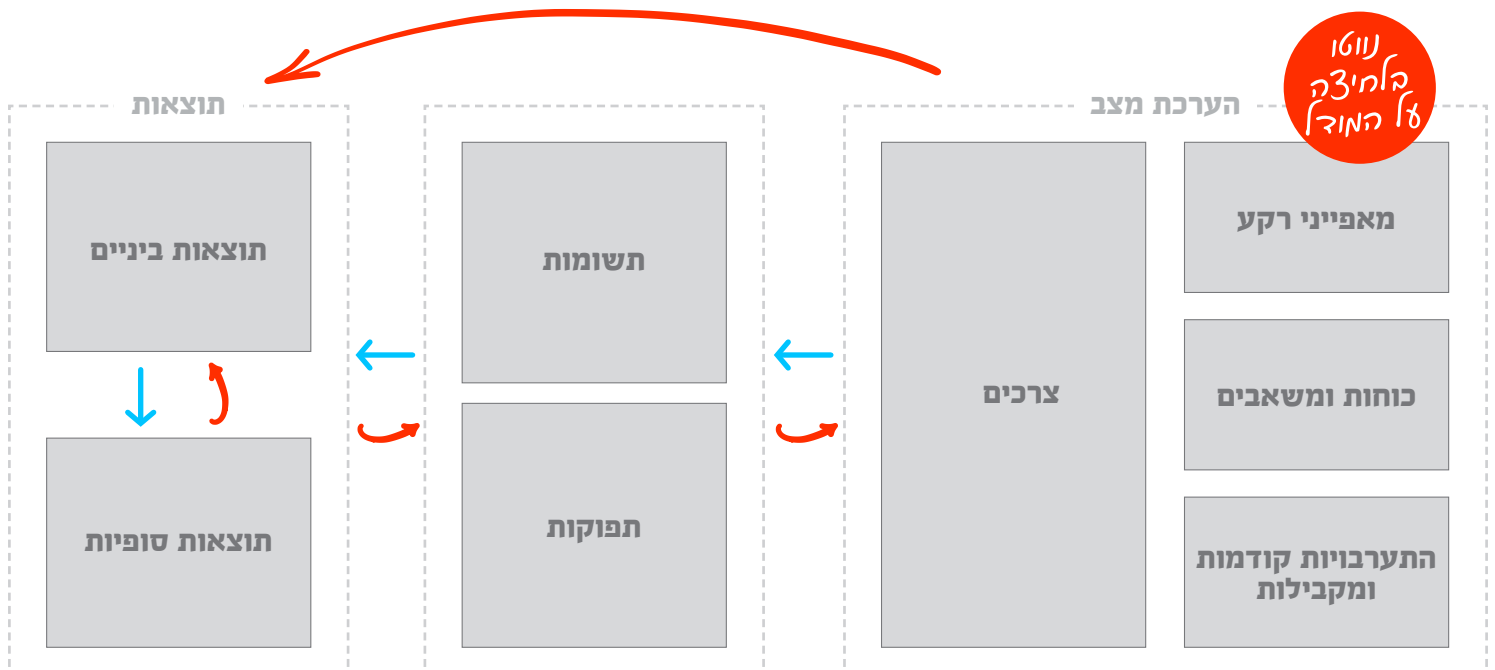
במודל הלוגי שתי מערכות חיצים:

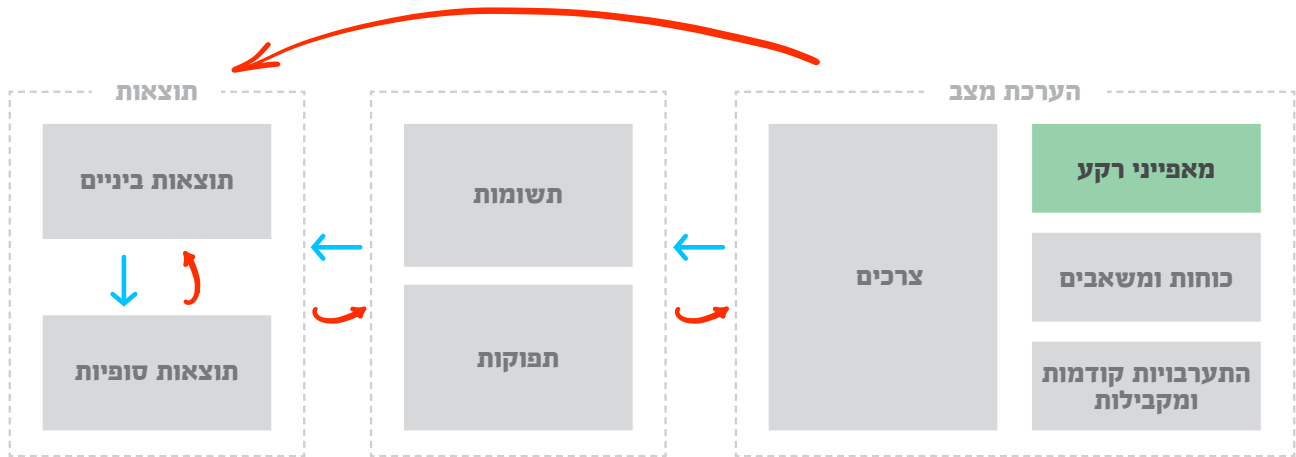
חיצים אדומים:

מייצגים את תהליך חקירת תאוריית השינוי לפי החשיבה התוצאתית. מתחילים בזיהוי מקבלי השירות – מי שעבורם ולמענם נועדה ההתערבות. בכלל זה מגדירים את מאפייניהם וכוחותיהם וכן בוחנים התערבויות קודמות ואת מידת הצלחתן אם הוערכו; ממשיכים להגדרת הצרכים. אלו שבמוקד ההתערבות המתוכננת ולצידם אלו שאינם במוקד; מתוכם גוזרים את התוצאות הרצויות ואת אבני הדרך להשגתן (תוצאות ביניים); ורק לאחר מכן בוחרים את התפוקות להשגת התוצאות ומעריכים את עלותן – התשומות.

חיצים כחולים:

המהלך הכרונולוגי ליישום תיאוריית השינוי. מערכת מקבלי השירות או הארגון – מאפייניה, כוחותיה וההתערבויות הקודמות, הצרכים, התשומות (המשאבים הנדרשים), התפוקות המתבצעות במסגרת אותם משאבים ושבאמצעותן צפוי שיושגו תוצאות הביניים והתוצאות הסופיות.

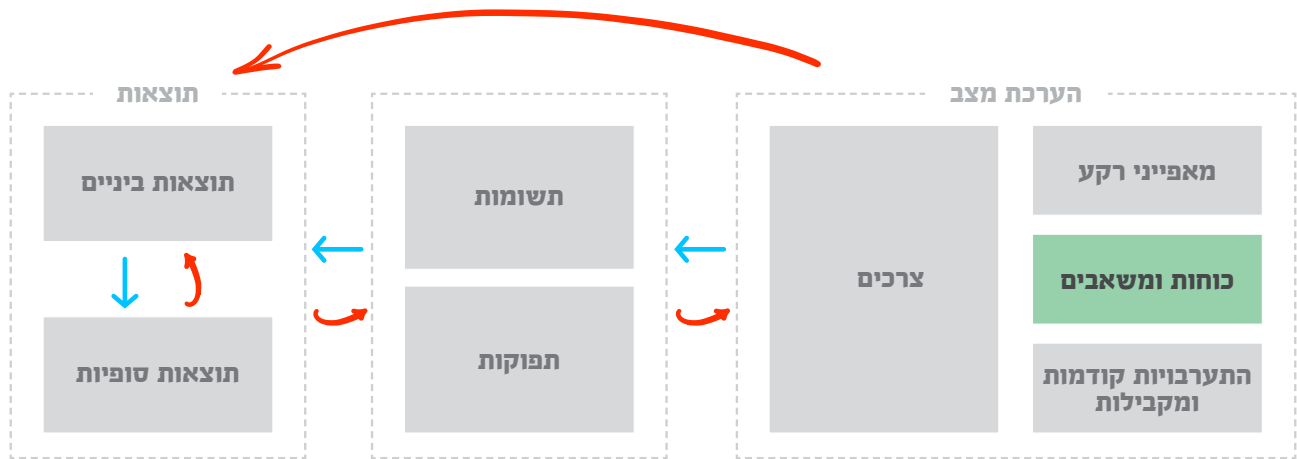

מאפייני רקע

נתונים על אודות הפרט, המשפחה, משתתפי תוכנית או הארגון, שאינם מושא תוכנית ההתערבות והם אינם צפויים להשתנות בעקבותיה, אך יש להם חשיבות בעת תכנון ההתערבות ושיש לבחון את השפעתם על יישום ההתערבות ועל השגת תוצאותיה.

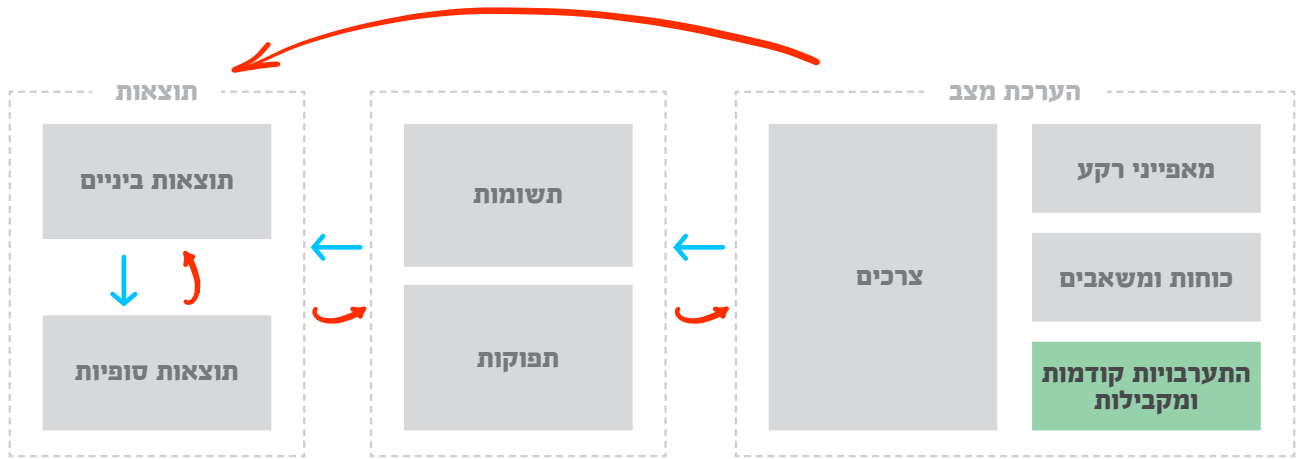
- מגדר: בנות, בנים, אחר
- גיל: 14-18 (בני נוער)
- מגזר: יהודי, ערבי-מוסלמי, ערבי-נוצרי, דרוזי, בדואי, נוצרי (שאינו ערבי), אחר
- רמת דתיות: חילונית (לא דתי), מסורתית, דתי, דתי מאוד / חרדי, לא חד-משמעי / אחר
- עולים (כן/לא)
- מצב חברתי-כלכלי: נמוך, בינוני, גבוה

כוחות ומשאבים

כוחות ומשאבים אישיים, בין-אישיים וסביבתיים קיימים שיש להתחשב בהם בעת תכנון ויישום ההתערבות, לצד כאלה שפיתוחם וחיזוקם הוא חלק מהתוצאות.

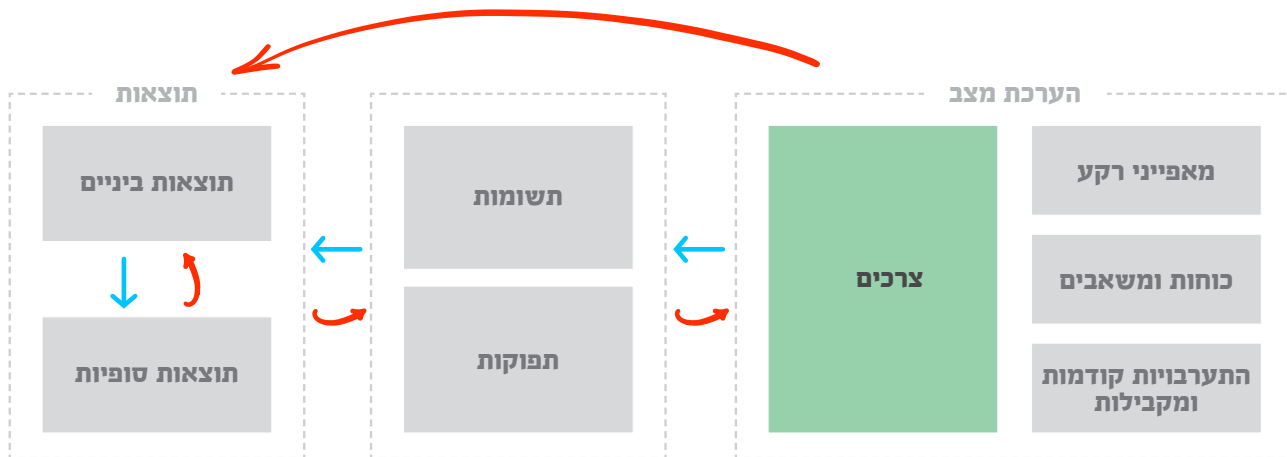
- סקרנות בקרב בני הנוער לתחום
- מוטיבציה ללמידה
- משאבי ידע ומומחיות משולבים של הרווחה והחינוך

התערבויות קודמות ומקבילות

ניסיונות קודמים ומקבילים לטפל בצרכים או להשיג את התוצאות.

- תוכנית חברות זוגיות פועלת בכמה בתי ספר

צרכים

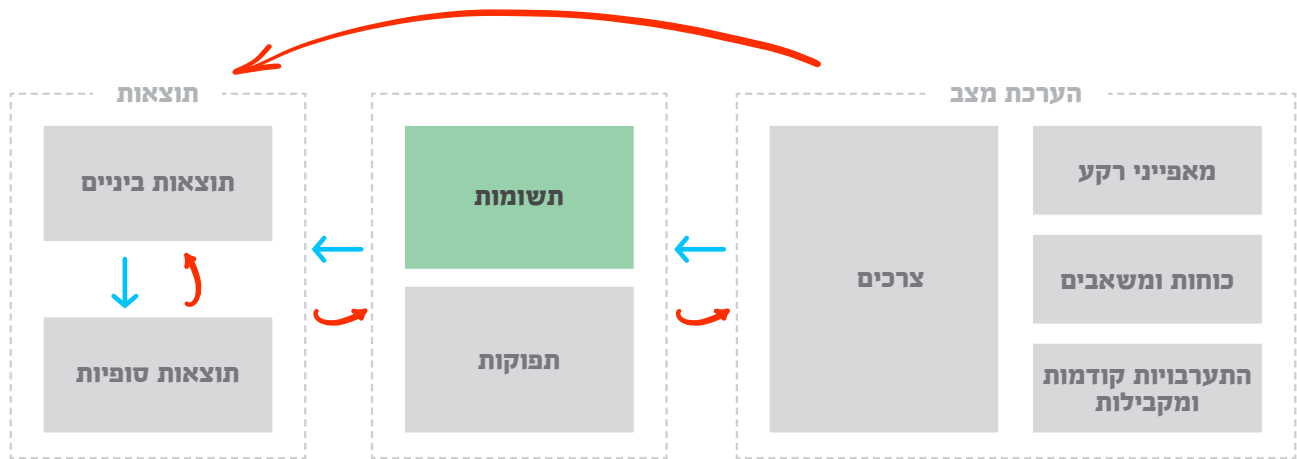
הבעיות, הדאגות או הקשיים של מקבלי השירות או הארגון, שהם לפי רוב הסיבה לקיום ההתערבות ומוקדיה ומתוכם ייגזרו התוצאות הרצויות. הצרכים ינוסחו במונחים של חסר, ריבוי וקושי, או כמצב בעייתי טעון שינוי. חשוב להבחין בין צרכים שהם במוקד ההתערבות ובין צרכים נוספים של מקבלי השירות או המערך הארגוני.

ברמת ארגון

- העדר מענה מקיף ומספק רגיש תרבותית לאוכלוסייה הערבית, מותאם שפתית לאוכלוסייה בני הנוער
- העדר כוח אדם ייעודי לפיתוח התוכנית
- קושי בהפעלת התוכנית על ידי מורים ועו"סים יחד בשל העדר שפה אחידה, תפיסות פרופסיונליות שונות, קשיים לוגיסטיים
- העדר תאום בין משרדי חינוך והרווחה בתוכנית
- התוכנית אינה מופעלת בכיתות ח'–י"ב
- קושי בהפעלת התוכנית בשל אורך התכנים ומורכבותם

ברמת לקוח

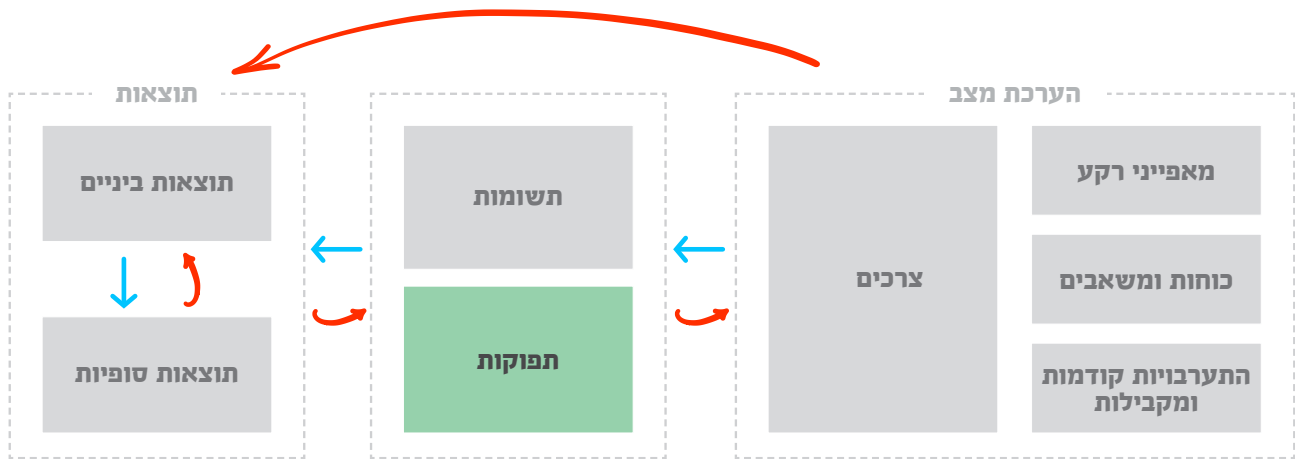
- חשיפה לאלימות ולפגיעה
- התלמידים מחזיקים בחלקם בעמדות שגויות באשר לתפקידי מגדר, תקשורת, חברות וזוגיות בריאה (איתותי אזהרה, תיקון עיוותי חשיבה, מידע על שירותים)
- התלמידים אוחזים בידע חלקי ובכלים מעטים לתקשורת, מגדר ויחסים בריאים (איתותי אזהרה, תיקון עיוותי חשיבה, מידע על שירותים)

תשומות

עלותם הכספית של המשאבים הנדרשים לקיום התפוקות (עלויות תקציביות, מבנה ותשתיות, כוח אדם ושעות עבודה).

- זמן וכוח אדם לעבודה על התוכנית

תפוקות

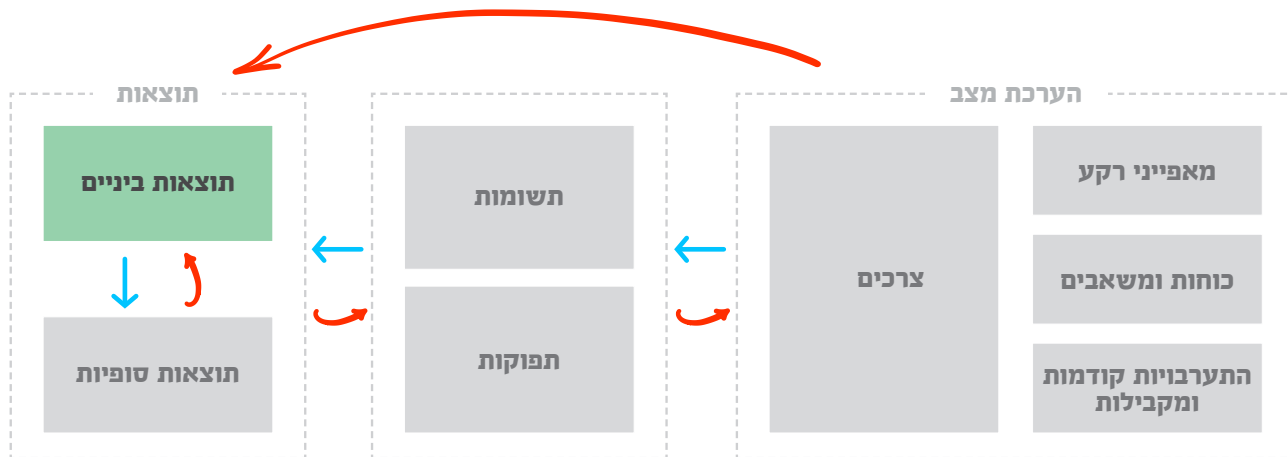
הפעילויות והאסטרטגיות הנכללות בתוכנית ההתערבות ושבאמצעותן פועלים כדי לקדם את השגת התוצאות, ובכלל זאת הסוג, ההיקף והדגשים המקצועיים והאתיים. יש להבחין בין אסטרטגיות התערבות ברמת מקבלי השירות ובין אלו המתקיימות ברובד הארגוני.

ברמת ארגון

- מתן מענה מותאם שפתית וטכנולוגית
- מתן מענה רגיש תרבותית, דתית, גילית
- הכשרת יועצות ועו"ס להפעלת התוכנית במשותף
- הסדרת שת"פ בין חינוך לרווחה - תיקבע תוכנית עבודה מוסכמת בין משרד החינוך למשרד הרווחה
- התוכנית תורחב גילית - המערכים יותאמו לכיתות ח' ו-י"ב
- עדכון מערכי הכשרה לנוער: יוקמו 3 צוותים, בכל צוות עו"ס ויועצת - לכל מגזר: חילוני, דתי וערבי. כל צוות יעבור על כל ששת תוכני הליבה בליווי של מנהלי התחום - ממשרד הרווחה והחינוך ויעדכן אותם
- תכנים שיוספו: מיניות בזוגיות – הסכמה חופשית / ביסוס קשר מיטיב, תקשורת בריאה, אמון / מגדר / גבריות ועבודה עם נערים / שומרי הסף – קבוצת עמיתים / קשרים באינטרנט כולל שיימינג
- הפקת סרטון לכל מגזר (להקרנה בכיתות)
- התוכנית תתורגם לשפה הערבית
- קיצור התכנים ופישוטם

ברמת לקוח

- פיתוח תוכנית עדכנית מותאמת תרבותית - מערכי שיעור עבור 6 מפגשים, ובהם עו"סית ויועצת / מורה מעבירות את התכנים יחד. מערכי השיעור כתובים ומועברים באמצעים שונים: מצגת, סרטונים עם סימולציות, דיון עם התלמידים ועוד

תוצאות ביניים

אבני הדרך שהן תנאי הכרחי להשגת התוצאות הסופיות. הן מתייחסות לשינויים הנדרשים בקרב מקבל השירות עצמו ובסביבתו. כאשר אבני הדרך הנדרשות להשגת התוצאות הסופיות הרצויות הן במערכת הארגונית המטפלת, בעובדים או בממשק עם מערכות מקבילות, הן יכונן "תוצאות ביניים ארגוניות".

ברמת לקוח

- התלמידים מחזיקים בעמדות בריאות ומותאמות תרבותית באשר לחברות וזוגיות - דרכי תקשורת, מיניות, איתותי אזהרה ביחסים ועוד
- התלמידים רכשו ידע וכלים לתקשורת ויחסים בריאים

ברמת ארגון

- יש מענה מעודכן מותאם שפתית וטכנולוגית ורגיש תרבותית, דתית, גילית
- מורים ועו"סים מעבירים את התוכנית ביחד
- משרדי החינוך והרווחה עובדים בתיאום ובשת"פ
- התוכנית מורחבת לכיתות ח' ו"ב
- המערכים נגישים וכשוטים לתפעול